

# MAGYARI

HUNGARIA  
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST  
Postafiók 151.Director și redactor responsabil:  
**dr Paál Árpád**Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.  
Nrul de inscriere in Reg. Publ. periodice — Tri-  
bunalul B'hor, secția III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

## Tizezres tömegek zarándokolnak Mária királyné ravatalához

**Az európai királyi udvarok gyásza. Hetvenöt ágyulövés jelezte  
Bucurestiben a királyné holttestét szállító különvonat érkezését**

Bucuresti. Saját tud. Sinaiból jelentik: Annak ellenére, hogy csaknem egész nap sűrű eső esett, szerdán több ezer ember zarándokolt Mária királyné ravatalához. A sinaiai állomásról csütörtökön a halottas vonat gyászdrapériával bevonva indult el. Az udvari várótermet halottas teremmé változtatták át.

A stockholmi román követség táviratilag értesítette a román külügyminisztériumot, hogy Mária királyné elhunyt következtében a svéd királyi udvar három hétre gyászt ölt.

A csehszlovák követség közli: Veverka bucuresti csehszlovák követ, aki hosszabb ideje hazájában tartózkodott, Mária királyné halálának hírére csütörtökön este repülőgépen Bucurestibe érkezett.

### A HADÜGYMINISZTER NAPIPARANCSA

A hadügyminiszter a következő napiparancsot adta ki:

Nagy királynénk, aki az első hadállásokban buzditott bátor jelenlétével, aki a lovasság élén vágatott, aki félelem nélkül ött a kolerás és kiütéses-tífusz beteg köze, aki a legnagyobb oltadással ápolta és vigasztalta a sebesülteket s ezzel a sebesültek édesanyja nevét vívta ki magának, eltávozott az örökkévalóság honába, ahol Ferdinánd király és hősei várták őt. Szeretett királyunknak e szomorú óráiban csak úgy enyhíthetünk fájdalmán, ha szívünk mélyéből részt veszünk e fájdalomban és kimutatjuk ezzel a szeretetet, amelylyel iránta viseltetünk s megőriz-zük örökké jó királynénk emlékét. Béke legyen porai fölött.

### A VALLÁSÜGYI MINISZTER KÖRLEVELE A PÜSPÖKSÉGEKHEZ.

A vallásügyi miniszter a következő körlevelet küldte minden felekezet összes püspökségeinek:

Vasárnap, július 24-én délután 5 órakor lesz Curtea de Argeshen felejthetetlen

Mária királynénk temetése. Kérem, szíveskedjék intézkedni, hogy az említett időpontban az ön egyházmegyéjének területén min-

sék testületének részvételét kifejezze Mária királyné halála alkalmából.

Miron Cristea patriarcha és a kormány valamennyi tagja szerdán este elutazott Bucurestiből Sinaiba, hogy résztvegyenek Mária királyné holttestének Bucurestibe szállítása szertartásain.

Ugyancsak szerdán, Ferdinánd király halálának évfordulóján gyász-istentisztelet volt Curtea de Argesen, a királyi család temetkezési helyének templomában. Erre az alkalomra a Mihai Viteazul-rend lovagjai elzarándokoltak Curtea de Argesbe.

### HETVENÖT ÁGYULÖVÉS JELEZTE A KIRÁLYNÉ HOLT- TESTÉT SZÁLLÍTÓ KÜLÖN- VONAT ÉRKEZÉSÉT.

Bucurestiből jelentik: A Mária királyné holttestét szállító különvonat este 9 órakor indult el a sinaiai pályaudvarról és éjszaka 12 órakor érkezett meg a fővárosba. Az elhunyt nagy királyné holttestét szállító különvonat érkezését hetvenöt ágyulövés jelezte. A cotroceni pályaudvaron a királyi tanácsosok, a diplomáciai kar, a fővárosi garnizon tisztjei, a testőrség lovascsapatai, várták a különvonatot.

A pályaudvarról a cotroceni palotába szállították Mária királyné holttestét, ahol felravatalozták és ma délután 3 órakor kezdődik meg a főváros népének zarándoklása a királyné ravatalához.

A különböző követségek az országos gyász alkalmából ille-fekete gyászdrapériákkal díszítették fel épületeiket.

Bucurestiből jelentik: A rádió ma este gyászünnepélyt közvetít.

### ELINDULT A KENTI HERCEGI PÁR A TEMETÉSRE

Londonból jelentik: A kenti hercegi pár repülőgépen Bécsbe utazott, ahonnan pénteken vonaton folytatták útjukat Bucurestibe, hogy VI. György angol király képviselőjében megjelenjenek Mária anyakirályné temetésén. Hétfőn, a temetést követő napon, a hercegi pár Jugoszláviába utazik Pál kormányzó herceghez és ott tölti a nyarat.



Ölelsége Mária anyakirályné †

den templomban gyász-istentisztelet mutat-tassék be a katonai és polgári hatóságok jelenlétében.

### A BUCURESTII KATONAI ATTASÉK RÉSZVÉTEL-NYILVÁNÍTÁSA.

Delmas ezredes, Franciaország bucurestii katonai attaséinak legidősebb tisztje szerdán megjelent a hadügyminiszternél, hogy a Romániában akreditált katonai attasé

porzal-  
masan fájt a  
lábam...



hogy papu-  
csot kellett  
huznom,  
amikor a piacra  
mentem.

Az emberek nevettek rajtam.  
A gyűszűektől, feldörzsölésektől és felrepedésektől annyira magdagadt a lábam és nem tudtam cipőt huzni. Csak aki annyit szenvedett, mint én, tudja elképzelni hogy milyen nagy boldogságot jelentett számomra egy egyszerű és könnyű szer felfedezése, amely, ugyszólván azonnal véget vetett szenvedéseimnek. Egy barátom mesélte el a Saltrates Rodelles oxigénés gyógyfürdő mágikus hatását. Három percnél rövidebb idő alatt — mindjárt az első kísérlés után — a gyulladások és daganatok teljesen eltűntek: a tyukszemek annyira felpuhultak, hogy pusztá kézzel eltávolíthattam őket gyökereztől. Most elegáns cipőben járok és kényelmesen sétálok egész nap.  
A Saltrates Rodell, szavatosság mellett kapható minden gyógyszertárban és drogériában jelentéktelen ártért.

FONIOS! — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 teljes reklám árban. Kísérletképpen még ma vásároljon egy csomagot! Lakarekossági szempontokból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagolást!

Budapestről jelentik: A budapesti külföldi követségek vezetői tegnap valamennyien megjelentek a román követségen, ahol részvétüket fejezték ki Mária anyakirályné halála fölött.

#### MÁRIA KIRÁLYNÉ VÉGRENDELETE.

Sinaiából jelentik: Ma reggel a Pelisor-kastélyban felbontották az elhunyt Mária királyné végrendeletét. A végrendeletet Ófelsége II. Károly király és Victor Iamandi igazságügyminiszter jelenlétében olvasták fel. A végrendelet mellé Ófelsége Mária királyné még életében egy, az ország népéhez intézett levelet mellékelte, azzal a kivánsággal, hogy azt halála után hozzák nyilvánosságra.

A végrendelet 1933 július 22-én kelt.

Ófelsége Mária királyné ebben a végrendeletben egyebek között azt a kivánságát is kifejezésre juttatta, hogy halála után a Curtea Argeș-i családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. A végrendelet értelmében a királyné szívét urnába helyezik és ezt az urnát a balcei királyi palotában fogják őrizni. A királyné még abbéli óhaját is kifejezésre juttatta végrendeletében, hogy halála után az udvar lila színben gyászolja meg.

#### VORBUCHNER ADOLF MEGYÉSPÜSPÖK FELHÍVÁSA AZ ALBA-IULIAI EGYHÁZMEGYE PAPSÁGAHOZ.

Az albaiuliai egyházi hatóság, körzetéhez tartozó papságának — Mária anyakirályné elhunytával kapcsolatban a következő rendelkezéseket hozta tudomására:

1. A nemzeti gyász s az ország népét ért mélyes fájdalom kifejezésére az összes plébániákra és iskolaépületekre gyászfátyollal bevont nemzeti lobogók tüzendők.

2. A temetés napjáig minden délben félóra hosszat, valamint délután 5 és 6 óra között harangok zúgása hirdesse a nemzeti gyászt.

3. A temetés napján, vagyis július 24-én

délután 5 óra 30 perckor az összes templomban Libera tartandó, amelyen az egyházi hatóságok, a tanuló ifjuság, valamint a hívek buzgón könyörögjenek Istenhez, hogy adjon az elhunyt nagy királyné lelkének nyugodalmat, Felséges arunknak, II. Károly királynak és fenséges családjának pedig vigasztalást.

Alba-Iulia, 1938. július 21.

Vorbuchner Adolf  
megyéspüspök.

#### A TIMISOARAI EGYHÁZMEGYE RÉSZVÉTE.

Pacha Ágoston dr timisoarai megyéspüspök Mária anyakirályné halálával kapcsolatban részvétáviratot intézett II. Károly

királyhoz. Táviratában a főpásztor úgy a maga, mint az egyháza körzetéhez tartozó papság és tanítói kar nevében őszinte részvétét fejezte ki az uralkodóházat ért pótolhatatlan veszteség és mélyes nemzeti gyász felett.

A timisoarai püspökség egyébként a nagy királyné halála folytán intézkedett, hogy a körzetéhez tartozó összes római katolikus templomokban háromszor napjában, reggel, délben és este harangozzanak, vasárnap, július 24-én délután 5 óra 30 perckor pedig az elhunyt királyasszony lelkiüdvéért Liberát tartanak, amelyre úgy a katonai, mint a polgári hatóságok fejei, valamint az egyház vezetősége meghívandó, a tanuló ifjuság pedig teljes számban vesz részt majd.

## Oradea és Bihormegye gyásza

Florescu ezredes-megyeifőnök hatalmas beszédben méltatta Mária anyakirályné uralkodói és emberi érdemeit

Oradea. Saját tud. Csütörtök reggelre teljesen készülték a szorgalmas munkások Ófelsége Mária királyné oradeai szobra feldíszítésével és meggyújtották a négy kandallóbert is, amely a temetés napjáig fog égni. A szobor előtt, amely a román nemzet legnagyobb asszonyának alakját meremviti érche, fehér virágokból az elhunyt királyné neve van kiképezve. Már a kora reggeli óráktól kezdve a lakosság minden rétege felkereste a nagy halott szobrát és megindító magába szállással rótták le kegyeletét.

Az első hivatalos felvonulás kevéssel tizenegy óra után érkezett a szobor elé Florescu Vasile ezredes-megyeifőnök, Chirila Augustin dr alispán, Avram Nicolae vármegyei főjegyző vezetésével. Dél előtt 10 órakor a vármegyei háza dísztermében gyűltek össze a vármegye tisztviselői és Petru csendőr-ezredes vezetése alatt a rendőrség tisztviselői, akik előtt Florescu megyefőnök közel háromnegyedórás emlékbeszédben méltatta az elhunyt Mária királyné uralkodó és emberi érdemeit.

#### FLORESCU MEGYEFŐNÖK EMLÉKBESZÉDE

Florescu megyefőnök plasztikus képet nyújtott beszédében az elhunyt királyné életéről. Először vázolta Mária királyné családi eredetét, az angol puritánizmus és a sláv miszticizmus szerencsés keverékét.

Már ifjúkorában megmutatkozott szellemének élénksége és sokoldalúsága. Mindent látni és tudni akart. Folyton utazott, mindenütt kereste a szépséget és a költészetet.

Ismertette a prefektus beszéde a királyné nevelését és tanulmányait, majd esetelte házasságának jelentőségét, azt a finom érzéket, amellyel áthidalta a londoni és bucaresti udvar közötti különbséget. Azt a csodálatos biztosságot, amellyel új életéhez hozza tudott hasonlítani. Elmondta a megyefőnök miként utazott a fiatal trónörökösnek az országban, hogy megismerje a román népet, amelyet oly forrón meg is szeretett. Példát adott a román elkötelezettségnek, hogy miként kell leszállni a nép közé, annak bajait megismerni és azon segíteni.

Méltatta a megyefőnök Mária királyné irodalmi erejét és tehetségét, majd renn kívüli politikai értékét, tudását és dinamikus tevékenységét. Élénk szívekkel esettelte a megyefőnök azt a szervező erőt, kitartást és energiát, amit Mária királyné a háborúban, a betegek, sebesültek és menekültek között tanusított és azt a hitvesi együttműködést, amellyel a nagy és drámai napokban Ferdinánd király oldala mellett kifejtett.

Ismertette a királyné diplomáciai akcióit Románia érdekében. Fáradozásai után megérte a győzelem elégtételét és mikor ismét bevonult Bucurestibe, a hálás román nép tédre borult mindennél, ahol elvonnult. Költői szavakban illusztrálta a megyefőnök, hogy milyen méltósággal és diszkrécióval tudott szenvedni a királyné, nem panaszkodott soha, könnyeit elrejtette, királyi méltóságát a legnagyobb megőrzéssel tartotta meg.

A prefektus beszéd után elindultak a tiszt-

viselők a vármegyei házról a Regina Mária-térre, a Ferdinánd király uton keresztül. A menet élén gyászzal bevont nemzeti zászlót vitt egy megyei hajdu.

Ezt követte a gyászmenet, melynek élén Florescu ezredes haladt. A menetet a szobor elé tartott, ahol elhelyezték a vármegye fehér koszorúját, majd pár percig néma csendben, és vigyáz-állásban rótták le kegyeletüket, csendes imát mondvá a nagy királyné lelkiüdvéért.

A Mária királyné-térrel a Piata Unirii-téren levő Ferdinánd király szobor elé vonultak és ott helyezték el a vármegye piros virágokból készült impozáns koszorúját, majd a tisztviselők a prefektus vezetése alatt a görögkeleti katedrálisba mentek és résztvettek a gyásztisztviszteleten.

Kevéssel a vármegyei tisztviselők után jelentek meg az elhunyt Mária királyné szobra előtt a református püspökség képviselőiben Csernák Béla egyházkerületi főjegyző, a betegsége miatt távollevő Sulyok István püspök helyettese, Balajthy Jenő egyházkerületi titkár, Vargha László egyházkerületi számvevő, Kiss Károly lelkész kíséretében és elhelyezték a püspökség koszorúját a szobor előtt, ugyancsak virágcsokrot helyeztek el a Lórántfy Zsuzsanna egyesület Árvaháza is. A református püspökség küldöttsége után a pénzügyigazgatóság tisztviselői vonultak fel Cadariu Emil és Horia Niculescu adminisztrátorok vezetésével, akik piros virágokból készült koszorúval rótták le kegyeletüket az ország nagy halottjának emléke előtt.

#### MEGINDULT A ZARANDOKLAT MÁRIA KIRÁLYNÉ ORADEAI SZOBRA ELŐTT IS

Tulajdonképpen a déli órákban indult meg a zarandoklás Mária királyné szobrához. Hosszu hasábotak tenne ki, ha felsorolnák, hogy kik vonultak el a szobor előtt, megindító módon adózva kegyeletükkel a nagy halott emlékének. Egyesületek és testületek küldöttségei egymás után vonultak fel hosszú és tömört sorokban, hogy virágaikat, koszorúikat elhelyezzék a szobor előtt.

A zarandoklat ideje alatt, a város külső képe impozáns formában mutatta a mély gyász megnyilatkozását. Az idegen, aki ebben az időben fordult meg városunkban, mély megilletődéssel szemlélte azt a megható gyászpompát, a gyász színeivel díszített kapukat, szobrokat, középületeket és kirakatokat, amely városzerte fenséges módon nyilvánult meg.

Előrelátható, hogy egyetlen testület, egyesület vagy szervezet sem marad el, hogy koszorúját vagy virágait ne helyezze el Mária királyné szobra előtt s ne áldozna ezzel a nemes gesztusával a nagy királyné iránti kegyeletnek. De a részvétáviratok tömege is híven mutatja azt a mély gyászt, amit Oradea és a megye lakossága érez s amit ezekben a részvétáviratokban juttat el Ófelsége a király elé.

#### A NÉPKISEBBSÉGI UJSÁGÍRÓSZERVEZET ORADEAI CSOPORTJÁNAK RÉSZVÉTE. TÁVIRATA.

A Kisebbségi Ujságírószervezet oradeai csoportja a következő részvétáviratot küldte II. Károly királynak, a főudvarnagyi hivatalhoz:

A Kisebbségi Ujságírószervezet oradeai tagozata Mária királyné halálhírétől mélyeséggel megrendülve, teljes szívvel vesz részt a Felségedet és az egész országot ért mély gyászbán,

**Időjárás**

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Felhőátvonulás helyenként zápor, esetleg zivatar, a hőmérséklet lényegesen nem változik.

**Azana spanyol köztársasági elnök mérsékelt kormány alakítását kívánja**

**Az új kormányban nem lesznek anarchisták és kommunisták**

*Barcelonából jelentik:* Meg nem erősített hír szerint Barcelonában kormányválság tört ki. Azana elnök, hír szerint, mérsékelt kormány megalakítását kívánja. Az új kormány parancsuralmi felhatalmazást kapna és előkészítené a megbeszéléseket Franco tábornokkal. Hír szerint az új kabinetbe sem anarchistákat, sem kommunistákat nem vesznek be.

A »Bayer« üzemek minden látogatóját csodálatba ejti a szigorú és gyakorlati ellenőrzés, a szinte túlzottan tetsző gond és tisztaság a gyógyszerek előállításánál. Egyetlen tablettát sem érint emberi kéz! A Pyramidon tabletták is »Bayer« gyártmány és mivel sokan utánozzák, bevásárlásnál mindig ügyelnie kell a »Bayer« kereszttel A



**Pyramidon**  
TABLETTÁK

valódiak csak a »Bayer« kereszttel.

**A magyar államférfiak ünnepélyes fogadtatása a Vatikánban és a Castel Gandolfóban**

**XI. Pius pápa meleg beszéddel üdvözölte a magyar népet. A legmagasabb egyházi kitüntést adományozta Imrédy miniszterelnöknek és Kánya külügyminiszternek**

*Rómából jelentik:* Imrédy Béla magyar miniszterelnök és Kánya Kálmán magyar külügyminiszter római utazásának egyik legkiemelkedőbb mozzanata volt a Vatikánban tett látogatás. A pápai udvartartás díszkocsijai vitték a magyar államférfiakat és kíséretüket szálláshelyükről a vatikáni palotába, hol az érkezőket ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Az államtitkári hivatal díszterméből eléjük sietett Pacelli bíbornok, államtitkár, aki kitüntető szívéllyel üdvözölte látogatóit s félórás tartó külön megbeszélést is folytatott dolgozószobájában Imrédy miniszterelnökkel és Kánya külügyminiszterrel. Azután a díszterembe visszatérve Imrédynek nyújtott át egy magas egyházi kitüntést, majd a kíséret többi tagjait is külön-külön üdvözölte. A magyar államférfiak és kíséretük a Szent Péter-bazilikát is megtekintették s aztán a pápai udvartartás kocsijain XI. Pius pápa jelenlegi tartózkodási helyére, a Castel Gandolfoba hajtottak. Összességére a kastély könyvtártermében külön magánkihallgatáson fogadta Imrédy miniszterelnököt és Kánya külügyminisztert s nekik a Pius-rend nagykeresztjét adományozta kitüntetésül. Azután a pápa a nagy kihallgatásteremben várakozó kíséret körében is megjelent s francia nyelven meleg megemlékezéssel szólott a legközelebb lefolyt budapesti eucharisztikus nagygyűlésről és szeretettel áldását küldötte a kedves magyar népnek.

Imrédy Béla és kísérete távozása után a Szentatya még a magyarországi cserkészek küldöttségét is fogadta, kikhez szintén melegszavú buzdító beszédet intézett s külön megd

cseréte őket az eucharisztikus nagygyűlésen kifejtett buzgó segítő munkájukért.

**PACELLI BIBORNOK VISZONZÓ LÁTOGATÁSA — CIANO KÜLÜGYMINISZTER DISZEBÉDJE**

Délután öt órakor Pacelli bíbornok, államtitkár a Villa Madama-ban a magyar államférfiaknak visszaadta az öt délelőtti vatikáni látogatásukat. Ezután Imrédy magyar miniszter-

elnök és kísérete megtekintette a római egyetemi várost, majd látogatást tett a Dopo Lavoro szabadidőmozgalom kiállításán. Este Ciano külügyminiszter díszebédet adott a magyar vendégek tiszteletére a tiszti-kaszinóban.

Alfieri népnevelésügyi miniszter délután 4 órakor látogatást tett Imrédy miniszterelnöknel és tájékoztatta mindazokról a kérdésekről, amelyekkel Olaszországban a népnevelésügyi minisztérium foglalkozik. Este 7 órakor Ernesto Ricci, testületügyi minisztériumi államtitkár kereste fel a magyar miniszterelnököt és a korporációs rendszer kérdéseiről beszélgetett vele.

**OLASZ—MAGYAR SAJTÓLAKOMA**

*Rómából jelentik:* Az olasz újságíró-szindikátus szerdán délben ebédet adott a Rómában tartózkodó magyar újságírók tiszteletére. Az ebéden résztvett Alfieri sajtó- és propagandaügyi miniszter is, aki melegságu pohárköszöntőben üdvözölte a magyar újságírókat. Szentistvány Béla, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője köszönte meg az üdvözlést.

**Hivatalos közlemény az olasz-magyar megbeszélésről. A római jegyzőkönyvek a két országra nézve úgy politikai, mint gazdasági tekintetben érvényben maradnak**

*Rómából jelentik:* Imrédy Béla és Kánya Kálmán római megbeszéléseiről a következő hivatalos közleményt adták ki:

— Imrédy miniszterelnök és Kánya külügyminiszter olaszországi hivatalos látogatása alatt Mussolinivel és gróf Cianoval hosszas megbeszélést folytatott abban a szívélyes szellemben, mely a két ország kapcsolatát jellemzi. A megbeszélés során részletekbe menő vizsgálat tárgyává tették az Olaszország és Magyarország közötti, valamint a más országokkal való kapcsolatok különböző szempontjait, különösképpen a Duna-medencére vonatkozólag és megállapították a két kormány tökéletes fel-fogásbeli azonosságát. Olaszország és Magyarország képviselői spontán egyetértettek annak újbóli megerősítésében, hogy a római jegyzőkönyvek, amennyiben azok a két országot érin-

tik, mind politikai, mind gazdasági tekintetben teljesen érvényben maradnak. A béke és igazság célkitűzései, melyek Olaszország és Magyarország politikáját, összhangban a római-berlini tengellyel, flyirányu célból áthatják, reális előfeltételei a nemzetközi téren való szélesebbkörű, hatályos együttműködésnek, mely nyitva áll mindenki részére, aki a rend és béke művét őszintén kívánja szolgálni.

**KÁNYA KÜLÜGYMINISZTER HAZAUTAZOTT — IMREDDY MINISZTERELNÖK MÉG RÓMÁBAN MARADT**

*Rómából jelentik:* Kánya Kálmán külügyminiszter szerdán éjjel 11 órakor elutazott Rómából gr. Csáky István kabinetfőnök kíséretében. A magyar miniszterelnök magánemberként még néhány napot Olaszországban tölt és a jövő héten utazik vissza Budapestre.

**Az angol világlap a dunai államok politikai és gazdasági megszervezése új kísérletéről beszél**

*Londonból jelentik:* A Times behatóan foglalkozik az olasz és magyar kormányfők pohárköszöntőivel. A lap szerint Mussolini kijelentése, hogy a Duna völgyében az olasz-magyar együttműködéshez bármely más ország csatlakozhat, úgy értelmezhető, hogy Olaszország a dunai államok politikai és gazdasági megszervezésére új kísérletet tervez. A Jugoszláviához és Magyarországhoz, valamint a német birodalomhoz való kitűnő viszonya megkönnyíti számára, hogy kielégítő módon összhangba tudja hozni Németország viszonyát

a csoport kisebb tagjaival. Első lépés ezen a téren az lehet, hogy Olaszországot, Magyarországot és Jugoszláviát új csoportként fogja a világnak bemutatni, amelyet közös kötelek és érdekek fűznek össze s amely együttműködésre hív fel más országokat. Imrédy kijelentését, mely szerint római útjának célja a barátságos viszony ápolása azokkal a szomszéd-államokkal, melyek hasonlóképpen a béke és az igazság céljait követik, — a Kisantanthoz intézett célzásnak tekintik.

**Hírdetés!**

**Bitter Mathis:**

**Az Ur szántóföldje**

Prédikációk földműveseknek.

Ara füzve 125 lei és portó.

# Beck külügyminiszter utazásai

Irta: Csiszár Béla

Nemzetközi politikai körökben élénk érdeklődéssel kísérik a lengyel külügyminiszter sűrű utazgatásait az északi államok fővárosaiba. Beck József májusban Stockholmban járt, majd Helsinkibe, Finnország fővárosába látogatott el. Legutóbb járt Tallinban, Észtország fővárosában, a múlt héten Lettország fővárosában, Rigában folytatott tárgyalásokat. A közeljövőben, hír szerint, Varsóban tárgyal Litvánia külügyminiszterével; augusztus első napjaiban pedig Oslóban, Norvégia fővárosában lesznek megbeszélései.

Az európai sajtót érthetőleg élénken érdeklé ez az útsorozat. Felvetik a kérdést, mi rejlik a lengyel diplomácia újabb, felfokozott tevékenysége mögött s mi tette szükségessé a lengyel külügyminiszter gyors útjait a balti országokba. Ugyanakkor Varsó, legalább is a kormányhoz közelálló lapokban, minden olyan hírt, amely a balti államszövetség létrehozását tulajdonítja Lengyelországnak, a mesék és a kitalálások birodalmába utasítja. A lapok ófólni igyekeztek azt, hogy Beck új kelet európai tengely megteremtésén fáradozik, amelyben azután Lengyelországnak lenne a vezető szerep. A lengyel kormány részéről hangsúlyozták, hogy Lengyelország csak az egyensúlyt akarja helyreállítani a balti államok között s ki akarja küszöbölni ellentéteiket.

Amit a lengyel sajtó bevall, az igaz. De Beck terveiben a balti államok ellentéteinek kiküszöbölése és az egyensúly létrehozása csak az első lépés, az előkészítés. A tulajdonképpeni terv azonban ennél sokkal nagyobb szabású. Szó szerint valóban nincs itt új tengelyalakításról szó, legalább is nem középeurópai értelemben. A lengyel külpolitika nem tengelyt akar építeni, hanem — gátat! Vagy, ha úgy tetszik, egy semleges övezetet, erős sziget, amely elég szilárd lenne elválasztani egymástól a két világnézeti front legengesztelhetlenebb vezető hatalmait: Németországot és a Szovjetuniót. Az öv további célja volna — bizalmas lengyel tájékoztatás szerint — az, hogy lehetőleg tegye a két hatalom egymásnakrontását...

Lengyelország jól tudja, hogy egy eljövendő német-orosz háború esetén egyedül semmiképpen sem volna képes meggátolni azt, hogy valamelyik ellenfél ne törjön be erőszakos határait. A lengyel kormányok ugyan eddig mindig felemelték tiltakozó szavukat minden területükön való átvonulás ellen és hangoztatták, hogy ezt fegyveres erővel is készek

megakadályozni. A lengyel külpolitika irányítóit, mióta Lengyelország önálló tagja a nemzetek együttesének, mindig úgy vezették az ügyeket, hogy mindegyik nagyhatalmi szomszédal normális viszonyt tartsanak fent. De ebben az egyensúlyi politikában is mindig megfigyelhető volt bizonyos időleges kilengés hol jobbra, hol balra. Mikor Franciaország, a lengyel állam első nagy szövetségese és pártfogója, a szovjettel mind erősebben kezdett kacérkodni és megkötötte vele megnevezési szerződését, Lengyelország átlendült a másik vonalra és Németországhoz közeledett, amellyel megkötötte 1934-ben az ismeretes tízévre szóló egyezményt. (A francia-szovjet barátkozás előtt Lengyelország németellenes, erős franciabarát és enyhe orosz-közeledéses külpolitikát folytatott.) Pilsudskinak és Becknek, a nagy marsall méltó tanítványának az volt az elve, hogy „bár a lengyelországnak az oroszokkal és a németekkel való barátkozás egyként veszedelmes, mégis akkor kockáztatják a legkevesebbet, ha az oroszokkal a mérsékelt feszültség, a németekkel pedig a mérsékelt barátság állapotában él”.

A mérsékelt barátságból idővel meleg baráti viszony lett, amit Franciaország több ízben szeméris is hányt Varsónak. A német-osztrák egyesülés után a lengyel ingának szokásszerű-

## Walter János Isten képe a természetben

Újabb, bővített és átdolgozott kiadás,  
sok képpel. Fűzve 110 lef.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valóban az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem fér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, csakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szövege emberi test és értelem csodálatos építményéről és bámulatos struktúrájáról, a leggyeszterubb fűszaliban vagy a csillogó hópehelyben is ott látjuk ragyogni a teremő Isten végtelen nagyságát.

## Utóirat

Irta:  
Nagyiványi Zoltán

Gizit az édesanyja a falusi úrilakból behozta a nővéréhez, farsangolni, a megyei székvárosba. A lány örült is a változatosságnak, meg nem is, ugyanis míg a várost nagyon szerette, addig bizony, gyenge véleménye volt a farsangjáról. Lehetett is. A mély árkokka! magas várfalakkal körülvett, ódon, renaissance város tele volt történelmi hangulattal, merengésre alkalmas zugokkal, lovagkori emlékekben gazdag bolthajtásos termekkel, de bizony, két dologhoz nem értett a város... mulatni és udvarolni. Szorgalmas, takarékos, koránfekvő nép lakta a híres vármegyei székhelyet, mely este kihalt. Hogyne halt volna ki, mikor az éjjeli ór este kilenc órákor torkaszakadtából énekelte a rimes szöveget:

„Liebe Leute, lasst euch sagen,  
Es hat neune geschlagen.“

Mit tehetett ilyen, kilencórai lefekvésre hangolt az a néhány nőtlen fiatalember, ki nappal valamelyik hivatalban dolgozott?... Lefeküdt.

Árpád úr bizony nem feküdt le, de nem is volt idevaló. Nagyvérű, keménykötésű, nó-

tás és italos családból származott, a sorsa a szinmagyar részekről átmenetileg ide vetette, de nem is bírt megszokni. Éjszakánként valamelyik elhagyott vendéglő külön szobájába vette be magát és a kellő hőfok elérése után, néhány elkieseredett cigánnyal barangolt a keskeny utcákon, melyeknek egyik-másik ablaka alatt, az öreg polgárok őszinte borzadályára ilyenkor felcsendült a nóta.

Egy percig sem volt kétséges, hogy ez a hangulatkereső, kései lovag első látásra beleszeret Gizibe, aki gyönyörű volt és ugyanazt kereste, amit a fiú, a romantikus színeket. Már azon a házimulatságon, amelyen a lánynak bemutatatták, valójában beleszeretett, de a fajtája törvényei szerint eleinte védekezett a lelki rablás ellen. Ez már egy ilyen csodálatos nemzettel, amely még ma is magában hordja az ázsiai steppe korlátlan szabadságszeretétét. A fiú más lányos házhoz is eljárógatótt, de nem akart behódolni és ezért, valamilyen kis nézeteltérésből származó dachból-e, szó ami szó, egy olyan mulatságra is elment, melyről tudta, hogy a lány nem fog ott megjelenni.

Veszettül táncolt, reggelig, válogatás nélkül, a közönség eloszlása után pedig nótazott: de hét órákor egy csapásra kijózanodott. Ekkor eszébe jutott, hogy Gizi ilyenkor, ha esik, ha fúj, minden reggel csendes ájtatosságra

leg ki kellett volna térnie kissé — kelet felé. Ezt azonban Lengyelország, amelynek több félivalója van a bolsevista veszedelemtől, mint a furror teutonicus mumusától, nem tehette meg. A Beck-féle külpolitika így zsákutóba vitte Lengyelországot! — mondhatnák a borúlátók. Pedig egyáltalán nincs igazuk. A Beck-irányította lengyel külpolitika, mint már eddig is jósúrn, kitűnően meglátta a lengyel köztársaságra váró szerepet és megtalálta a megfelelő utat a probléma-rengetegben. S ez az út: a semleges északi államok és a nagyhatalmi viszálytól magukat távol tartani igyekvő középeurópai és délkelet európai országok együttműködése és övezete a két nagyhatalom között. A terv nagyszabású és nem kivihetetlen. Elsősorban lengyel érdekeket véd, de európai érdekeket is érint. Körvonalai mutatkoznak még csupán, de ezekből is meg lehet már ítélni a terv jóságát, vagy hasznavehetetlenségét.

Az északi államok, hír szerint, melegen támogatják a tervet. Finnország, Norvégia, Svédország, Lettország és Észtország hajlandó résztvenni egy ilyen társulásban. A balti államok körében hasonló gondolat mindig megértésre talál, hiszen ők már évekkel ezelőtt megalkották a maguk balti együttműködését. Litvánia magatartása sem vitás, hiszen egyedül és elszigetelve csak veszíthet. Szovjet-Oroszországra, mint a közelmúltban láthatta, nem számíthat, tehát a helye csakis egy ilyen csoportosulásban lenne. A lengyel külpolitika ezt a biztonsági rendszert szeretné nemcsak magától északra, hanem déli irányban is kiépíteni, mert eredményre csak így számíthat. Romániához új viszony kapcsolja Lengyelországot, azonkívül több érdek (mint pl. a szovjetáttörés meggátolásának) azonossága. Magyarország és Lengyelország viszonya közismerten kitűnő. Jugoszláviához is erős kapcsolatok fűzik a köztársaságot. A lengyel külpolitika szeretné a Balkán-blokk államait is megnyerni tervéhez. A biztonsági rendszer legnagyobb akadályja Csehszlovákia, illetve szovjetbarát külpolitikája.

Beck terve általában olyan, hogy sikerre számíthat. Európa józanabb fői szemében különösen kecsgetőnek látszik azért, mivel gátat emel a szovjet további terjeszkedésének, csökkenti az összeütközés veszélyét és német-orosz összecsapás esetén mentesíti az Európa e részén elterülő kis államokat a háború pusztításaitól. De csakis akkor, ha valóban egyöntetű lenne összefogásuk és szilárdak kapcsolataik. Ez azonban szükségessé teszi azt, hogy az esetleges ellentéteket még idejében igyekezzenek megszüntetni a semleges övezet tervezett résztvevői között. A Beck-féle terv olyan érdekes és nem mindennapi elgondolás, hogy még sokáig foglalkoztatja majd az európai politikát és az egyes államok, különösen az érdekeltebb államok külügyi hivatalait.

megy a minoriták öreg templomába.

A gavallér felkapta a kabátját, a kegyetlen hidegben felhajtotta a gallérlját és a templomba sietett. Ott, egy hatalmas, kerek oszlop mögé bujva, azonnal észrevette a lányt, ki az első padban térdelve imádkozott.

Mikor az kijött a templomból és meglátta a didergő gavallérlját, ellágyult a szíve és csókra nyújtotta a kezét. Nagy dolog volt ez akkoriban és a következő jegyességi időben gyakran felidéztek a téli reggeli jelenet emlékeit.

Hát igen, mégpedig évekig, de a házasságból nem lett semmi, azt szétzavarta a történelem, mely éppen akkor kezdett el haragudni.

## II.

Már hosszú ideje nem hallottak egymásról, mikor Árpád úr egy reggel en kiolvasta a lapjából, hogy az a bizonyos öreg templom, abban a csendes városban leégett. Tollat ragadott és csak annyit írt, a lány falujára címezve:

„A minoriták temploma leégett, Árpád.“

Postafordultával megjött a válasz:

„Az bizony leégett, Gizi.“

Itt ugyebár egy rendes elbeszélést be lehetne fejezni, azonban az élet néha utóiratot engedélyez az emberek pontja után... kivált ha az első szerelem van a játékban.

## Portugália elismerte az olasz császári birodalmat

Rómából jelentik: Ciano olasz külügyminiszter fogadta a portugál követet, aki közölte, hogy megbízatása a királyhoz és császárhoz szól. Portugália tehát elismerte az olasz birodalmat.

## Hodzsa cseh miniszterelnök a kormány nemzetiségi javaslatát parlamenti tárgyalás előtt átadja a szudéta-németeknek Augusztusra halasztják a parlamenti tárgyalást

Prágából jelentik: A cseh fővárosban úgy tudják, hogy Hodzsa miniszterelnök a kormány nemzetiségi javaslatát parlamenti tárgyalás előtt átadja a szudéta-német párt képviselőinek. Ha a németeknek hosszabb időre volna szükségük a terv áttanulmányozásához, akkor — a Szlovenski Útaz szerint — a parlamentet nem júliusban, csak augusztusban hívják össze.

## A mandzsukói határsértés miatt japán katonai beavatkozás lehetséges

A tokiói kormány egyelőre tárgyalások útján keresi a határvita megoldását. A japán vezérkari főnök a császárnál

Tokióból jelentik: A külügyminiszteriumhoz közelálló politikai körök a szovjetsapatok határsértésével kapcsolatban lehetők tartják, hogy Japánnak, mint Mandzsúria védőhatalmának katonai közbelépést kell tennie. Ha azonban ilyen katonai beavatkozásra sor kerül is, Japán a mandzsukói határon túlhaladni és a szovjet területére áthatolni nem akar, mert egyáltalán nincsenek területelhódító szándékai. Japán mindössze arra törekszik, hogy biztosítsa határait. Tokió hajlandó lesz később is arra, hogy Moszkvával tárgyaljon a vitás határterületről.

A Domej iroda jelentése szerint a császár kihallgatáson fogadta a vezérkari főnököt.

Moszkvából jelentik: A moszkvai japán nagykövét szerdán ismét felkereste Litvinov külügyi népbiztos, hogy szöbhözze a szovjetsapatok mandzsúriai határsértését. Utalt arra, hogy a japán kormány meggyőződése szerint a huusuni körzet Mandzsúriához tartozik.

Tizenöt esztendő fulott le, mire Gizi magára maradt és már a gyászév is letelt, hogy Árpád úr az özvegységéről értesült.

A hír valósággal szíven ütötte. Egyszerre minden emlék dolgozni kezdett... az első kézcsók a templom előtt, a csonttá fagyott, felvidéki, ódon utcán... az igen... a többi... a szakítás... a tűz...

Na most mit tesztek? — gondolta a sziltya fejével...

Virágot küldök?  
Nem.  
Irok?  
Nem.  
Hát akkor mit?  
Odautazom?  
Igen... és máris utazott.

— Tudtam, hogy el fog jönni. — mondta esendesen az asszony. — kicsit későn, de eljön. Mit gondol, miből tudtam?

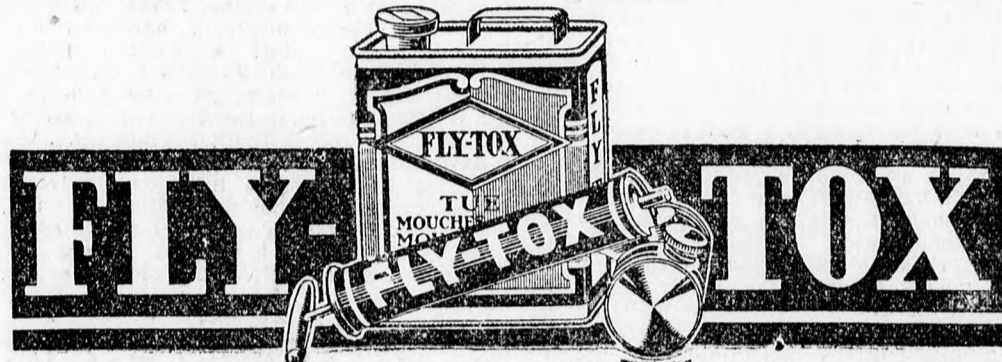
— Mondja meg, gyönyörű.  
— Megmondom. Onnan tudtam, hogy a leégett kis templomot is restaurálták és szebb lett, mint azelőtt.

Az ember boldogan hallgatta a magyarázatot, mindössze abban volt némi kételye, hogy „szebb lett, mint azelőtt“, de erről, természetesen, mélyen hallgatott... hiszen... elvégre... hátha az asszonnynak ebben is igaz van... hátha...



## MIT HASZNÁL A SZÉPEN TERITETT ASZTAL...

ha a legyek zavartalanul sétálnak a tányérokon és evőeszközökön. Azáltal, hogy mindenhol mászkálnak milliárdnyi baktériumot hordoznak magukkal és lerakják az asztalra a fertőzés csiráit, oly láthatatlanul, mint a veszély, mely az Ön és asztaltársai egészségét fenyegeti. Irtsa a legyeket FLYTOX-al!



## Hetvenéves Miron Cristea, patriarcha-miniszterelnök

A kormány arany töltőtollat ajándékozott a patriarcha-miniszterelnöknek születés napja alkalmából

A kormány nevében Ionescu-Sisesti köszöntötte Miron Cristeat, aki nagy beszédben válaszolt az üdvözlésekre

Bucuresti. Saját tud. A kormány tagjai szerdán megjelentek a patriarchián, hogy jü-



kívánatukat fejezzék ki Miron Cristeának hetvenedik születési évfordulója alkalmából.

A kormány nevében Ionescu Sisesti beszélt és rámutatott arra a vezetőszerepre, amelyet

Miron Cristea az ország közéletében betölt, felelevenítve ezzel a nagy román egyház sok hagyományait, akik az uralkodó mellett állottak a nép kormányzásában és azoknak a nehézségeknek a leküzdésében, amelyek az uralkodók útjában állottak.

A kormány egy arany töltőtollat ajándékozott a patriarcha-miniszterelnöknek születésnapjára.

Miron Cristea válaszában visszatekintett pályafutására, amelyen a legmagasabb méltóságokat érte el.

— Minden állásban, amelyet betöltöttem, — mondotta. — igyekeztem becsületességet, tiszteletet, idealizmust bevezetni a közügyekbe. Aztán mindig ritka lelki jóságú voltam. Ezt a tulajdonságomat gyakran gyöngeségnek tudták be. De ez csak látszat volt. Tudtam erélyes és szigorú is lenni, de csak a legsúlyosabb esetekben, mert helyreállítani és nem rombolni akartam.

— Megállapítom, — mondotta beszéde végén Miron Cristea, — hogy hosszas és nehéz vívódások után az ország végre nyugodt és békés. Az ország minden jó polgárát a testvérieség érzése vezérli s a rend és fegyelem helyettesíti az ellenségeskedést és választási viszályt, ami behatolt mindenkinek még a házába is. Ebben az irányban igyekezni fogunk új eszközöket találni, hogy a román népet a legnagyobb fejlődés, a legszebb virágzás útjára vigyük.

Oláh György riport-sorozata

# A legkülönösebb diktátor birodalmában

## Laboratórium a szuronyok mögött

(III.) Bármily rövid időt töltsön is az ember a portugál fővárosban, okvetlen meg kell állnia néhány percre megilletődött a portugál múlt legremekesebb épülete: a belemi kolostor és kolostor-templom előtt. Valamikor a portugál világoralom fénykorában, közvetlen-közéletről nézheték magukat a tenger tükreben a csodálatos boltívek, cirádák, oszlopok és fészfalok. Ahol ma félkilométer széles kővel kirakott tér nyílik a tengerpartig, ott horgonyoztak egykor keresztes zaslóikkal a zölddel és arannyal zománczott orru világhírű gályák, melyek minden európai népet megelőzve jutottak el Afrika, India, Jáva, sőt később Dél-Amerika ismeretlen partjaira. A Belem név az evangéliumi Betlehem portugál rövidítése. Amilyen gazdag össze-visszaságban tükrözte vissza egykor itt a tenger hullámzása a homlokzat valószínűtlenül krétafehér vonalait, úgy tükröződik vissza magát az építményen is az az egész legendákba, ködökbe elvesző roppant tengeri világ, a vakmerő hajókalandokkal félig felfedezett keleti kultúrák visszfénye, melyeken a keresztes, zöld portugál zászló uralkodott akkor. Az építkezés szerkezete és alapelemei ugyan a reneszánszba hajló gótika legerősebb szabályai szerint készültek, de az oszlopfőkön, oronzaton és ablakátöréseken a hajókötél-kötegektől és kagylóktól kezdve a banánfűrtökig, a pálmakoronák gallérjáig és a sokkezdű, soklábú Brahmin-istenalakokig, mindent megtalálás, amit csak a templomkiszőbnél kiktató hajósok képzelete magával hozhatott. A háromszáz esztendővel azelőtt kiűzött mór világ is itt settenkedik még a gótikus ablakrések lóhere-formájában, a nyitott boltívek csipkészetében. Sokszor az az érzése az embernek, ezt az épületet nem is faragták, de horgolták. A kordovai Allahambra nem lehet pazarabb, mint ez a teljesen arab módra kiképzett négyzetes, szökőkútias kolostorudvar. És hogy kőfaragás helyett még inkább az ékszer-ötvözes jusson az ember eszébe: ez a valószínűtlen, fénytelen fehér márványkő-anvag egész úgy patinásodik meg, mint a rosszul tisztított ezüst, mint a levegőn felejtett, oxidálódott és olmosan behomályosodó nemesfémek...

### Ahová a nagy portugál felfedezőkhöz könyörögni jártak a Boldogságos Szűzhöz

A legnagyobb portugál hajósak, Vasco de Gama-nak és a portugál dicsőség legnagyobb époszirojának, Camoensnek is itt van a sírja. Itt piroslék és aranylik egyik falülkében a hajósok védszentjének: Szent Rafaelnek az a kis szobra, melyet állítólag Vasco vezérhajója vitt magával. Királyok, infánsok és infánsnők nyugosznak e márványlapok alatt, melyeket most szedett rendbe a Salazar-kormány. Minden felfedező-útra induló nagy portugál ide jött hajóraszállás előtt a Boldogságos Szűzhöz könyörögni. De lehetetlen, hogyha az utas itt arra a világra gondol, amikor Arábiától Etiópiáig, Perzsiától Afganisztánig, Kabulig, Lahoreig, a Maláji-szigetekig, a Birman-császárságig, Szudántól Battáviáig, Kináig, sőt Kóréig, mindenütt olyan szerezpet járt az ott a színes országokban a portugál, mint ma az angol, ugyanakkor ne merüljenek fel képzeletében azok a benyomások, amelyeket a mai portugál partokat, először látcsövezve szerzett a

Dr. Nyisztor Zoltán

**Mandarinok,  
Kulik és  
Misszionáriusok!**

Utleírás

Ara: 180 lei és portó

mostani Portugáliáról. Csak itt a belemi boltívek alatt érthetjük meg, mit jelentett az akkori művelt világnak ez a diadalmenet, amelyet János király rendezett a pápa meglátogatására vonulva Rómában. Arannyal himzett takarójú elefántok térdepeltek le akkor Szent Péter utóda előtt és Róma népe annyi század után először lá-

### Portugália „a nemzeti forradalom második évében“

Igen, Salazart is ez a két iszonyú végtel: a régi dicsőségnek és a mai valóságának, a fénynek és az árnyéknak ez az iszonyú ellentéte kényszerítette ki harmincyolc esztendő korában a coimbrai egyetemi katedrálról a portugál közélet teljesen elűződött porondjára. Ennek a szédítő hanyatlásnak a tudata adott erőt, hangot annak az embernek, aki legszívesebben soha egyetlen szót nem szólna. Francia és német szakmunkák sokszor megírták már, milyen riadt tehetetlenségbe jutott a katonai párt, mikor 1926-ban demokrata, liberális és szocialista ellenfeleit végleg legyőzve, elhatározta, hogy minden becsületes portugál nemzeti erőt összefog és elpusztítja a régi korrupt Portugáliát. „Ano II da Revolucao Nacional“ (A nemzeti forradalom II. évében) írták már a hivatalos kiadványok, hiszen Mussolini akkor már hatodik éve uralkodott és Primo de Rivera is feltűnt már a spanyol látványon, de hiába igazították át még az időszámítást is a nemzeti forradalomhoz, egyszer csak

### Egy költségvetés százezeres megtakarítással

Az is túlságosan ismert, micsoda megdöbbenést keltett, hogy ez a merész fiatalember két-hónapi csendes munka után közzétett egy költségvetést, amely közel százezeres eskudo megtakarítást jelent be. Olyan költségvetést még Portugália sohasem látott, amelyben világosan, részletesen sorakoznak egymás mellé a különböző tételek és ellentételek. Az is közismert, hogyan szorította le Salazar a 600 millió közüzemi adósságot 287 millióra, hogyan konvertált több mint másfélmilliárdnyi rövid lejáratú hitelt úgy, hogy azután csak 400 millió maradt függő adósság belőle. Az ember, aki katedrálról legnyitabban megtámadta a nemzetközi kölcsönt és a külföldi ellenőrzések rendszerét, oly egyszerű természetességgel váltotta át tettekké elméleteit, ahogy csak egy ilyen, a világtól elkülönült ember képes. A 3 százalékos portugál járadék 48-ról egyszerre 75-re szőkít fel a londoni tőzsdén, a 6 és háromnegyed százalékos állami hitelműveletek kamatlába is 4 és fél százalékra szállt le a konverziókkal.

Ő maga is bevallja: ha akkor szüntelen a parlamenthez kellett volna szaladni jóváhagyásért, első hetekben megbukott volna. Egyszerűen nem hittek volna neki. Így a hadsereg

### A világ legszerényebb diktátora

A pénzügyminiszterből pénzügyi diktátor, majd miniszterelnök, az új alkotmánnyal pedig nyitott diktátor lett, anélkül, hogy bármi is megváltozott volna Salazar körül. A napilapok és képes újságok egy napon mind az ő kezébe kerültek, az összes állami kiadványok az ő képeit hozták az első, vagy a harmadik oldalon, az egész újságírás az ő nevére zeng, anélkül, hogy ő egyetlen színesebb jelzőt alkalmazna. Salazar politikai pályája igazán tipikus példája annak, hogy a százados csömör után mennyire meg lehet fogni egy társadalmat negatív eszközökkel. Előfordul, hogy a lisszaboniak Salazart reggel az üzletekben látják bevásárolni, se inas, se rendőr nem jön utána, maga viszi haza a csomagokat. Szombatoként gyalog sétál ki kis csomagjával az állomásra és a Coimbra felé menő tengerparti expressz második osztályába beszállva, teljesen egyedül teszi meg az utat a füke sarkába húzódva, egyszerű sötét ruhájában. Gyalog sétál be a coimbrai egyetemre is, ahol régi tanárbarátait keresi föl rendszerint vagy régi könyvtárakban búvárkodik.

Nehéz volna azt állítani, a portugálok szeretik Salazart, de képzeletükre egész lenyűgözően hat, mikor a nyilvánosság előtt így beszél: Egy miniszternek mennél ritkábban kell megjelenni ünnepeken, társas lakomákon. Olyan

tott újra szerezcent s a meessi Ganges indus partjairól hozott színes embert. De közvetlenül ezekhez a képekhez tolakszának itt hozzá mindjárt a mai portugál országotak vándorainak a képe. A mezítlábas férfi, aki, akárcsak a szegvári vagy a szegedi határban, rongyaiban is büszkén lépdél, háta mögött a tarisznyákkal és batyukkal megrakott, lehajtott fejű asszony, félmeztelen gyermekekkel. Az északibb Portugália falusi vándormunkásai, akiket nem egy útleírás és fényképfelvétel ábrázol szalmacsutakokból font köpenyben, azok az örök kóborlásban élő szegény családok, akiknek egy-egy csenevész öszvér hátán a házuk s akiket most a pompásan kiépített makadám országutak idején is az országút árkaiban ér el az éjjel. Egy kicsit mintha azokat a roppant bús, sírva-vigadó dallamokat is fülében hallanák az ember itt a portugál nagyság emlékei alatt, a „fado“, a portugál sírva-vigadás melan-kólikus hangjait, amelyeket igazán csak az érthet meg, aki a magyar mulatozás melódiáit is ismeri. Mintha Nagy Lajos és Mátyás palotái még érintetlenül állanának a Duna mentén és közben mi az alföldi vándorproletárok, az utakon talicskával nyikorgó kubikosok rémképeivel ijesztgelenk magunkat előttük.

éreztek: nincs tovább! Es hiába tisztesség, becsület, hősi akarat, katonás egyszerűség, hit, mikor itt az államcsőd. A költségvetés deficitje 200 millió eskudóra szőkít fel, az üzemek tartozása 600 millióra, roppant hitelinfúzió árasztotta el az országot. A gyarmatokról egyetlen fillér sem folyt be, pedig a két legnagyobb portugál gyarmat, Angola és Mosambique, területe majdnem akkora, mint egész Közép-Európa és mindkettő rendkívül gazdag. Carmona tábornok kormányzásában azonban meg volt a becsületes mérték-tartás és belátás, hogy szakembert keresett a megoldáshoz. Eppen amikor elhatározták a nemzetközi kölcsönt, amikor már arról tárgyaltak, hogy a nemzetközi ellenőröknek szolgáltatnak ki garanciákat minden, akkor esett rá Carmona figyelme megint a fiatal coimbrai professzorra, akit egyszer két év előtt már meghívott pénzügyminiszternek, de csak szombati szerdái maradt kormányában, s mert feltételeit nem teljesítették, összepakolt s visszautazott Coimbra

zárta fedezete mögül oly nyugodtan dolgozhatott, mint mikor egy laboratóriumot magas falakkal zárnak el a külvilágtól. Csupa ismeretlen dolog volt Portugáliában: világos költségvetés, előzőre előre bejelentett emelkedő megtakarítások (10 év alatt 800 millió eskudo), az adók tényleges behajtása, bejelentések és terminusok, amelyeket szinte napra betartottak. A hadsereg szurony-erdeje mögött lépésről-lépésre emelte be Salazar a laza portugál közösséget a középamerikai köztársaságok színvonaláról a modern államháztartással bíró európai államok sorába. Közben maga is nyitlan megmondotta: ha az egyén boldogulása és az állam boldogulása között választania kell, egyelőre az állam boldogulását választja! Kimondotta, ekkorra és ekkorra ennyi utat épít meg, ennyivel és ennyivel fogja kibővíteni a portugál vasútvonalakat, kimondotta, hogy ennyi idő alatt ennyi postahivatalt épít át és ennyi repülőjáratot létesít s a portugálok el sem akarták hinni, mikor aztán a bejelentett határidő napján százaz mondatokban közölte: ígéreteimet teljesítettem. Voltak hevesvérű katonák, akik sokallották a szürkeséget, de Carmona, az öreg tábornok már az elején úgy nézett Salazarra, mint a saját fiára, később egyenrangú barátként kezdte tisztelni.

embernek, mint én, minden meghívást el kell utasítani, hiszen nem dönthetnék egészen tárgyilagosan olyanok sorsa felett, akiknek meghívását elfogadtam! A barátkozást, társaséletet, dalolást annyira kedvelő portugál, az atyafisággal, klikkekkel tén meg a magyarnál is jobban terhel, szelídkezdélyű és befolyásolható portugál társadalom ilyenkor valósággal megdöbbenve néz erre az emberre. És mondhatjuk, az egész régi Portugália lélekzete elállott, mikor például egyszerűen kimondta: az összes közérdeket érintő portugál ipari üzemek tömörüljenek kényszerkártelekbe és minden nagyüzem a saját költségére vegyen fel egy általunk kijelölt termelési tanácsadót. A szabadkőműves nagypáholyának is Gremios volt a neve, így hívják portugál nyelven az egyesülést. Most e névre keresztelt a kényszerkárteleket is. Az eredmény már jelentkezik kézzelfoghatóan, hogy egyebet ne mondjunk, a Tajo kikötőjében egyre több olyan hadihajó tűnik fel, amelynek gyártásába már a portugál ipar is beleszólt, sőt tengeraltjárók is.

Az angol befolyástól való teljes függetlenség nem az első deficitmentes portugál költségvetéssel született meg tulajdonképpen — mondja egyik kiskőröm a Béke-térrel szembe horgonyzó két új torpedórombolóra mutatva —, hanem ezekkel a hajókkal!

(Bevezetés könyv...)

# Párizsi kerti ünnepély az angol királyi pár tiszteletére

## A királyi százötvenezer frankot adományozott a város szegényeinek. — Disztesztély az angol követségen

**Párizsból jelentik:** Az angol királyi pár szerdán délelőtt a párizsi városházán rendezett ünnepségen vett részt. Délben a párizsi angol nagykövetség adott tiszteletükre villásreggelit a követségen. Három óra után Lebrun köztársasági elnök és felesége az uralkodópárért ment, hogy elkísérje a Louvrebán megnyitott angol kiállításra. Félórát töltöttek itt, majd délután a Luxembourg-kastély kertjében rendezett kerti-ünnepélyre mentek. A kerti-ünnepségen, amelyen a hivatalos személyiségek és diplomáciai testületek tagjai is résztvettek, nagyszabású szórakoztató műsor volt: ósrégi, klasszikus, középkori és modern öltözetekben jelképtáncokat mutattak be. A kerti-ünnepség fél 6 óra után ért véget.

György király a kerti-ünnepségen átnyújtotta Lebrun köztársasági elnöknek 150 ezer frankot Párizs szegényei számára. A kerti-ünnepség után az uralkodó-pár visszatért a külügyminisztérium palotájába ahonnan este nyolc órakor az angol követségre mentek és

résztvettek a Lebrun elnök és felesége tiszteletére rendezett gálaestélyen. Ezután az operaelőadásán vettek részt.

**Párizsból jelentik:** Lord Halifax megbeszélése Daladier-vel és Bonnet-val délután fél-egy órakor kezdődött a külügyminisztériumban. Utána villásreggeli volt amelyre hivatalos volt Chautemps, Herriot, Blum és Corbin londoni francia nagykövét is. Villásreggeli után az angol külügyminiszter folytatva tanácskozási s a francia államférfiakkal. A megbeszélés délután 4 órakor ért véget. Este a megbeszélésekről hivatalos közleményt adtak ki. A közlemény hangoztatja, hogy az angol külügyminiszternek a francia államférfiakkal folytatott megbeszélésén megvitatották az általános nemzetközi helyzetet és azokat a kérdéseket, amelyek különösen érdeklik Angliát és Franciaországot. A tanácskozások során kifejezésre jutották azt a közös akaratukat, hogy folytatni fogják a megbékélésre és kiengesztelődésre irányuló fáradozásait.

# A cseh kérdés, a spanyol polgárháború s az Olaszországgal való viszony a tárgyalások napirendjén

## Halifax külügyminiszter Hitler kancellár bizalmas üzenetéről is beszámolt

**Párizsból jelentik:** A Havas jelenti: Az angol királyi pár látogatása újból megerősíti a két ország szoros egyetértését. Lord Halifaxnak tulajdonképpen az uralkodó-pár elkísérése volt a feladata, de alkalmat talált arra is, hogy Daladier-vel és Bonnet-vel megbeszélje az időszzerű kérdéseket. Szóba került a cseh kérdés, a spanyol polgárháború ügye és az Olaszországgal való viszony is. Lord Halifax részletesen tájékoztatta Daladier miniszterelnököt és Bonnet külügyminisztert a Wiedemann kapitánnyal. Hitler szárnységével történt találkozásról. Wiedemann nem nyújtott át határozott javaslatot és hozzáteszi, hogy a német lépésnek nincs olyan szencziós jellege, mint amelyet annak az angol sajtó egyrésze tulajdonít. Az angol és francia kormány tovább fejleszti a tárgyalások és együttműködés politikáját nemcsak a közös érdekek tekintetében, hanem azoknak a nemzeti és nemzetközi ideáloknak megvalósításáért, amelyek a két népet összefűzik. A francia-angol együttműködés megerősítését szentesítette az angol királyi pár párizsi látogatása. A jelenlegi nemzetközi helyzetben ez az angol-francia együttműködés egyik fő-tényezője a mai bonyolult európai helyzet békés megoldásának.

### ANGOL-NÉMET TARGYALÁSOK KEZDŐDNEK A HITLER-FÉLE SZÓBELI ÜZENET NYOMÁN.

**Londonból jelentik:** A Reuter diplomáciai levelezője úgy értesül, hogy a lord Halifax és Wiedemann kapitány közötti megbeszélés, amelyet Berlinben készítettek elő, 20 percig tartott. A német kapitány hangoztatta, hogy bírja Hitler korlátlan bizalmát és noha az angol-német viszony jelenleg nem kielégítő, nincsenek alapvető ellentétek a két ország között és ennek a viszonyoknak megjavítása könnyű feladat volna. Szóba került a cseh probléma is, de a gyarmati kérdést nem vitatták meg és nem tanácskoztak a fegyverkezés korlátozásáról sem.

Az Evening News szerint fontos megbeszélések kezdődnek Németország és Anglia között. A berlini angol nagykövét föl fogja keresni Ribbentrop külügyminisztert és esetleg Hitler kancellárt is.

### NAGY ANGOL KITÜNTETÉSEK A FRANCIA POLITIKAI ÉS KATONAI VEZETŐKNEK.

**Párizsból jelentik:** Az angol királyi Daladier miniszterelnöknek és Bonnet külügyminiszternek a Szent Mihály-rend és Szent György-rend nagykeresztjét, Chautemps, Sar-

raut és Zay minisztereknek, Gamelin tábornoknak, a vezérkar főnökének, Darlan altengernagynak, a tengeri hadsereg vezérkari főnökének, Voulemmin tábornoknak, a légi hadsereg vezérkari főnökének és Corbin londoni francia nagykövétnek a Victoria-érdemrend nagykeresztjét adományozta.

# A cluji fiatal magyar írók felhívása Petőfi emléknapi országos megünneplésére

Petőfi halálának nyolcvankilencedik évfordulóján alatt irt cluji fiatal magyar írók felhívjuk az ország magyarságának minden lelkiismeretét, mindazokat, akiket áthat a népek testvériségéért küzdő szabadsághős Petőfinek élő példája, hogy ezt a napot tegyük méltó népi zárandoklat napjává. Ne hagyjuk magára a sishisoarai és környékbeli magyar szervezetek lelkes kicsiny csapatját, hanem országsszerte kezdeményezzünk zárandoklatokat a fehéregyházi csatamezőre, ahol a magyar szellem legnagyobb emberi magaslatokba emelkedett képviselője nyugszik a tömegsírban. Ne legyen az országban magyar intézmény, amely ne járulna hozzá ennek a napnak minél emlékezetesebb megüléséhez. Ne legyen magyar közművelődési vagy családi hajték, ahol ezen a napon fel ne csendülne Petőfi hullócsillag versei mindazok számára, akik csak lélekben lehetnek együtt a fehéregyházi ünneplőkkel. Válgék ez a nap népünk létakarátának, egyégyforrásának s az itt élő népekkel való békénk megszilárdításának fölemelő napja, egy ólyar szellem örökfényénél, amely mindannyiunknak világol.

Cluj, 1933 július hó elején.

- Bányai László,
- Bözödi György
- Jordáky Lajos
- Florián Tibor
- Kiss Jenő
- Kovács Katona Jenő
- Nagy István
- Szabédi László
- Szabó István
- Szenczei László

# Nagy feltűnést keltő riportsorozat közlését kezdi meg közelebbről a Magyar Lapok

## A nemzeti hadsereg szolgálatában álló Gunda Gyula pilótafőhadnagy a spanyol polgárháboruban véghezvitte lélegzetelállítóan izgalmas kalandjait dolgozta fel ezekben a riportokban

## A Magyar Lapok kizárólagos közlési joggal szerezte meg a riportsorozatot

A „Magyar Lapok” július 24-iki, vasárnapi számában nagy feltűnést keltő, izgalmasan érdekfeszítő riportsorozat közlését kezdi meg. Ennek a riportsorozatnak, amely sajtóköri körökben is minden bizonnyal méltó feltűnést fog kelteni, mint a modern újságrírás egyik legbravurosbabb teljesítménye,

Gunda Gyula pilóta-főhadnagy a szerzője, aki Franco tábornok hadseregében másfél esztendő teltt a spanyol fronton, mint aktív pilótatiszt.

A pilóta-főhadnagy lélekzetelállítóan izgalmas pilótakalandjait és repülőútjait írta meg ezekben a riportokban, a személyes átélés idegvesztő és lebilincselő erejével. Nemcsak pilóta-bravur és szédítően vakmerő katonai teljesítmények sorozata volt ez a vállalkozás, hanem zsurnalisztikai, újságríró szempontból is rendkívül érdekes feladat megoldását jelenti.

Megkapó, drámai erővel és lendülettel, fordulatosan és színesen dolgozta fel Gunda Gyula vakmerő kalandokban bővelkedő élményeit

írásának dinamikus ereje az élet és halál között lebegő pilóta minden ideg- és gondolatrendülését lenyűgöző erővel, feszült és fojtott izgalmassággal tükrözi vissza.

Izgalmasabbak, érdekfeszítőbbek ezek az írások, a legképtelenebb és legvakmerőbb fantáziával megírt kalandorregényeknél is, noha

minden soruk, minden betűjük igaz s a személyes átélés izgalmaiban és lázában fogamzott meg.

A „Magyar Lapok” olvasóinak egy kivételes és minden bizonnyal általános meglepetést és feltűnést keltő olvasmánnyal akartunk kedveskedni, amikor

az egyik nagy európai lappal egyidejűleg a „Magyar Lapok” részére kizárólagos közlési joggal megszereztük Gunda Gyula bravuros katonai és újságrírói teljesítményt jelentő riportsorozatát.

A kalandos vállalkozás és a riportsorozat megszületésének érdekes körülményeire, valamint Gunda Gyula pilóta-főhadnagy bemutatására a „Magyar Lapok” legközelebbi számában

Gunda Gyula pilóta-főhadnagyot lapunk holnapi számában Dallos Sándor, a kiváló magyar író, a „Magyar Lapok” főmunkatársa mutatja be.

# HIREK

**MAGYAR LAPOK**  
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:** Hétoldalon: Egész évre 500, félévre 300  
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.  
**Előfizetés:** Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 12 P.  
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.  
**Postakiszorítási csekk számlánk száma:** 80.037.  
**Telefon:** 12-27.

**Csúf szerkesztő: dr Sulyok István**  
Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

**ELKÉSZÜLT I. KAROLY ÉS I. FERDINÁND KIRÁLYOK EMLÉKMŰVEINEK GIPSZÖNTVÉNYE.** Bucurestiből jelentik: Mesztrovics Iván jurgoszláv szobrász, aki a román kormánytól megbízást kapott I. Károly és I. Ferdinánd királyok emlékműveinek elkészítésére, közölte a kultuszminiszteriummal, hogy a gipszöntvények készen vannak. A román kormány szeptember 18-ig bizottságot küld Splitbe a gipszöntvény felülvizsgálására, hogy azután a bronzbaöntés megkezdhető legyen.

**ÚJ ÁLLOMÁST ÉPITENEK A ROMÁN—MAGYAR HATÁRON.** *Satumare.* Saját tud. A pénzügyminiszterium *Coman Sim.* ezredes, *Satumare* megyefőnöke javaslatára elrendelte, hogy *Petea* községnél a román—magyar határon a vámhivatal és a határrendőrség részére új épületet emeljenek. Az építkezés terveit már elkészítették és a munkálatokra pályázatot hirdettek. A pályázat határideje augusztus 8.

## 1 Diana lemosás felfrissíti testét!

Két szőlőhómost leplezett le a prefektus. *Timișoara.* Saját tud. *Praporgescu* ezredes-megyei főnök előtt megjelent két fiatalember, akik *Taraianu Pavel*nek és *Climescu Alexandru*nak adták ki magukat és a prefektus engedélyt kérték, hogy a „mócok” javára nagy nyári ünnepélyt rendezhessenek. Engedélyt kérték a város területén való gyűjtésre is. A két fiatalember különböző igazoló iratot mutatott be. A prefektus mindazonáltal gyanút fogott és amikor a kérdéseire a fiatalemberek ellenmondásba keveredtek, értesítette a rendőrséget. A rendőrség megállapította, hogy mindketten *Cernautiról* valók, valódi nevük *Klein* és *Kraft* és hogy irataik nagyrészt hamisították.

**DIPLOMACIAI UTON IGYEKEZNEK FELVILÁGOSÍTANI SZERZENI REMÉNYI GÉZA TILTOTT VALUTAÜZERKEDESERŐL.** *Oradea.* Saját tud. Tegnap délelőtt a vizsgálóbíró ismét kihallgatta a megvesztegetés miatt letartóztatott és tiltott valutaüzelmek gyanúsított Reményi Gézát. A kihallgatásról semmi sem szivárgott ki, ezzel szemben azonban nyilvánosságra jutott, hogy a Nemzeti Bank diplomáciai uton fordul ahhoz a svájci pénzintézethez, amelytől egy 400 ezer svájci frankról szóló főkönyvi kivonat érkezett Reményi Géza címére. Amennyiben bebizonyul, hogy Reményi Géza tiltott valutaüzelmeket folytatott, vagyonának zár alá vételére is sor kerül.

**A VILLÁM HALÁLRA SUJTOTT KÉT KISKORU TESTVÉRT.** *Mercurea-Ciuc.* Saját tud. A napokban hatalmas vihar vonult végig a megye több községe fölött. *Valea Stramba* község határában is egymást érték a villámcsapások. *Horváth Vilmos* 16 éves és *Horváth Vencel* 13 éves testvérek a vihar elől bemenehültek egy erdőszéli pásztor kalibába. A villám belecsapott a kalibába és halálra sujtotta a két testvért. Nagy részvét mellett temették el a ragikus sorsu kiskoru gyermekeket. — *Tusnad-fürdő* felett is felhőszakadás vonult végig. Az Olt kiöntött és megrongálta a vasuti pályatestet is, amelyet csak két órai munkával állítottak helyre.

\* **Ne hanyagolja el baját...** Tudott dolog, hogy minél jobban elhanyagolja valaki betegségét, annál nehezebben tud majd meggyógyulni. Így az érlelmeszedésben szenvedő beteg is azonnal tegye meg a szükséges óvintézkedéseket. Ha rossz a közérzete, fülzuga van, látása is gyengül, eszébe fogja el, nehezen alszik el és nem teljes a pihenése, ez esetben legfőbb ideje, hogy azonnal kezelje magát. Az „*Urodonal*” az a szer, amely leghamarább visszaadja az élet frissességét.

**Megváltoztatták Timișoarán az új kávéházi árakat.** Saját tud. A vendéglősök emlékiratára, amelyet a legutóbbi ármaximálással kapcsolatban nyújtottak be, *Modreanu* főpolgármester megváltoztatta a kávéházi árakat. Tejeskávé 12 lei helyett most 14, a feketekávé és a kapuciner 10 helyett 12 lei. A magasabb árakat csak délután 5 óra után szabad kérni, 5 óráig az eddigi árak érvényesek. Az új árak szerdán este 7 órakor léptek életbe. A hetipiacon a barack új árát 4 leiben állapították meg.

## Egészséges és beteg egyformán áldja a Diana jó hatását.

**Miniszteriumi bizottság a Lăpus-völgyi vasút üzembehelyezése mellett döntött.** (*Satumare*). A megye gazdasági életére nagyjelentőségű döntést hoztak a Lăpus-völgyi vasút ügyében. A vasutat a haboru alatt a német hadsereg építette, hogy a völgyben lehető magán-ércet a fegyvergyárakhoz szállítsa. A vasút az állam tulajdona volt, később azonban magánosok kezére került és tönkrement. Évek óta üzemben kívül van. A falusiak az alkalmatosságokat és a hidakat szétbontták. A vasutvonal tulajdonosai azzal a kéréssel fordultak a *Satumarej* megyei hatóságához, hogy engedjék meg a vasutvonal szétbontását, mert a sínek és a talpfákat még fel tudják használni. A megyefőnökség a kérvényt felterjesztette a miniszteriumba, ahonnan bizottságot küldtek ki annak a megállapítására, hogy a vasút szétbontható-e vagy tanácsos volna üzembe helyezni. A bizottság szerdán hozta meg döntését, amely szerint a vasutvonalra egy gazdasági, mint honvédelmi szempontból szükség van.

**MEGTISZTITJÁK AZ ÁRDRÁGITÓKTÓL ÉS HAMIS ÉLELMISZERÁRUSOKTÓL AZ ORADEAI PIACOT.** *Oradea.* Saját tud. A vámsorompónál *Florescu Vasile* ezredes-prefektushoz érkezett jelentés szerint a hatóság 1600 liter romlott tejet foglalt le. A piacon tovább folytatták az élelmiszer razzliát és több mázsa gyümölcsöt koboztak el. Hús piaci kofa ellen bünvádi eljárás indult. *Florescu Vasile* megyefőnök egyébként állandóan jelentést tételek magának a piaci árakról és a lehető leghamarabb jár el mindazok ellen, akik az árakat indokolatlanul emelik. A rendőrség az ezredes-megyei főnök rendelete értelmében az árdrágítókat engedélyt elkövető és örökre kiltítja az oradeai piacról.

# Dumitrescu belügyminiszteri vezérfelügyelő vizsgálata Oradea városánál

**A vezérfelügyelő feltűnést keltő nyilatkozatot adott a sajtónak. Nagy átalakulásokat helyezett kilátásba a város gazdasági és jogi ügyvitelében**

*Oradea.* Saját tud. A város közigazgatási életének váratlan szenzációja van. Szerdán reggel, mint már hírt adtunk róla, *Oradeára* érkezett *Constantin Dumitrescu* belügyminiszteriumi vezérfelügyelő, aki azzal a megbízatással jött, hogy a város gazdálkodásának eddigi, tehát múltbeli menetét felülvizsgálja és bármily radikális lépésekkel is, tiszta helyzetet teremtsen. Ennek megfelelően tegnap már megkezdte vizsgálatát a városházán és a városi gazdálkodással kapcsolatos legfontosabb helyeken, az üzemeknél. Természetesen ilyen rövid idő alatt való vizsgálódásnak még csak hézagos eredményei lehetnek, de már ezek is alkalmas adnak a vezérfelügyelő szerint arra, hogy egyes felelős pozícióban lévő városi tisztviselőkkel szemben erőlyes lépéseket tegyen. Hírt terjedtek el tegnap egyes városi főtisztviselők elbocsátásáról, felfüggesztéséről, tehát ez ügyben a legilletékesebb faktorhoz fordultunk felvilágosításért. Maga *Constantin Dumitrescu* belügyminiszteriumi vezérfelügyelő a következő hivatalos közlést tette tegnap délután a sajtó számára:

— A belügyminiszterium abból a célból küldött ki, hogy *Oradea városánál tisztító munkát végezzék. Feladatomból távolítsam ki, hogy felülvizsgáljam az összes jogi ténykedéseket és a gazdálkodás egész menetét 1933-ig visszamenőleg. Kétnapos vizsgálatom eredményeképpen közölhetem, hogy olyan adatoknak jutottam a birtokába, amelyeknek alapján:*

1. *Prodan Teodor* dr városi főügyész el-

\* **Szenvedő beteg asszonyok** gyakran már egy kis pohár természetes „*Ferenc József*” keserűvízzel is nagyon könnyű, légy bélkiürülést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát.

**Halálozások.** *Mácsovai Litsek Béláné*, a lugoji Jótékony Magyar Nőegylet elnöknője 84 éves korában meghalt. *Litsek Zoltán* dr ügyvéd, a lugoji magyarság egyik vezetője, édesanyját gyászolja az elhunytban. A temetésen *Jakabffy Elemér* dr bucsuztatta az elhunyt nagyasszonyt. *Podhorányi Jenő* nyugalmazott őrangyintendáns *Timișoarán* 70 éves korában elhunyt. Özvegyén kívül fivére *Podhorányi József* volt bankigazgató és kiterjedt rokonság gyászolja, köztük unokahuga *Podhorányi Irma*, a második kerületi Katolikus Női Misió elnöknője.

**A hadbírósnak adtak át két munkást és egy volt községi bírót.** *Mercurea-Ciuc.* Saját tud. *Popa Ioan* és *Drulea Petru*, a „*Harghita*” nevű kőbánya két munkása tüntető és tiltott közséneki formát használt előjáróival és társaival szemben. Ezenkívül államellenes és izgatásra alkalmas kijelentéseket is tettek. A csendőrség őrizetbe vette őket, majd bekísérte az ügyészségre. Innen a braşovi hadbírószákhöz kerültek. — Ugyancsak letartóztatták és a hadbírószákhöz kísérték *Csedó Imre* toplita-ciuci gazdálkodót, volt községi bírót. A vád ellen az, hogy *Ábrahám Antal* hatósági erdőőrét súlyosan bántalmazta és meggátolta hivatali kötelessége teljesítésében. Azt is terhére írják, hogy állítólag arra igyekezett rabolni a lakosságot, hogy az utcarendezésekhez szükséges belső telkekből ne engedjenek át területet, csak abban az esetben, ha azt megfizetik, vagyis a területért kártalanítást adnak. Amint értesülünk, a feljelentések háttérében a *Csedóval* ellenezős viszonyban lévő *Tarnoveanu* községi jegyző áll és így a feljelentés anyagának elbírálására kizárólag a bíróság illetékes és hivatott.

## Fáradt? Lemosás valódi Dianával!

Zürichi zárlat. Párizs 12.06, London 21.48 háromnegyed, Newyork 437, Brüsszel 73.85, Milánó 22.98, Amszterdam 240.10, Berlin 175.55, Prága 15.08, Varsó 82.40, Belgrád 10, Bucureşti 325.

távolítják állásából, miután nem tett eleget hivatalbeli kötelezettségeinek.

2. *Bazilli Mihályt*, a villamosmű igazgatóját és *Szenes Antalt* mérnököt, akik már fel voltak függesztve működésüktől, eltávolítják hivatalukból rosszindulatú hivatali működésük miatt.

3. *Vostinar Ioan* dr városi főjegyzőt felfüggesztették és a néhány napon belül meg-ejlett vizsgálatok után el fogják távolítani hivatalából, mivel működésére vonatkozólag súlyos terhelő adatok állnak rendelkezésre.

4. *Chis Coriolan*, a gazdasági ügyosztály tisztviselője ellen szintén vizsgálat indult.

5. Két héten belül felülvizsgálják a pénzügyi ügyosztály eddigi működését is és új és több főtisztviselőt felfüggesztettek.

6. Teljesen újjászervezik a köztisztviselők üzemét, amelyik ezentúl nem önállóan, hanem a városi gazdálkodás keretén belül fog működni.

A vezérfelügyelő ezután még a következőket mondotta:

— Vizsgálatom befejezése után sor kerül mintegy harminc-negyven felesleges tisztviselő elbocsátására. Felülvizsgálom a jeggyár szerződéseit és azokat megsemmisítem. Többek között a *Dreher-Haggenmacher* sörgyárral kötött szerződést is. Felülvizsgálom a városi villamosvasutal kötött szerződést, amely teljesen immorális és megalázó a városra nézve. Sor kerül a Szilvás parcellázásának felülvizsgálására is.

A kuruzsló cigányasszony mindent ellopott, hogy a „rossz szellemeket kiengesztelje”. Satumare. Saját tudósítónktól. Napokkal ezelőtt torzborzkepű, tarka rongyokba öltözött, szakállas öreg jelent meg a satumarei megyeháza modern lépcsőcsarnokában. Napszitta, zsiros kalapjukat fekete kezükben szorongatták. Néha szerényen félre húzódtak. Ilyenkor szelidséget játszva, gondolkozva simogatták röttes szakállukat, azonban ravaszul lopakodott körbe és az arcokat vizsgálta. Végül kiszemeltek egyet a bajuk után szaladgáló emberek közül és alázatos hangon az után az úr után érdeklődtek, aki engedélyt adna, hogy a megyében fazekakat foltozzanak és szekereket hozzanak rendbe. Az engedélyt nem kapták meg. A nomád cigányokat ez a körülmény azonban nem zavarta. Asszonyaik írták munkához. A kuruzslásnál egyetlen rendelet sem kötelezi az engedély felmutatását. Culciul Mic községben a hiszékeny falusiak között elég dolguk akadt. A hűtlen szerelmes hókusz-pókuszszal, a tehenet ezenevvel akarták meggyógyítani. — Azonban a csapodár legény nem tért vissza és a sajtár is üresen maradt. Ellenben a kuruzslás színhelyéről eltűnt egy és más. A csendőrség nyomozást indított és a nyomavezetési halmikat a cigányok rongyai között találták meg. Az asszonyok azt vallották, hogy a rossz szellemeket így akarták a faluból elkergetni. Nem tehetnek róla, hogy nem sikerült és azért a felelősséget a csendőrokre hárították. Akik bátor emberekhez illően vállalták is azt és a kuruzslókat az ügyészség toztházába kisérték.

ÉPEN ÉRKEZETT HAZA BINDEA, A RIPENSIA FUTBALISTAJA. Timisoara. Saját tud. Szerdán feltűnt Timisoarán Bindea, a Ripensia játékos, akit mint ismeretes, a Ferencváros ültözében bántalmaztak s ezért maradt tovább a magyar fővárosban, mint a csapat többi játékos. Érdekes, hogy Bindeának Timisoarán halálhírét költötték. A futballista maga cáfolta rá ezeket a híresztelésekre, amennyiben láthatóan jól érzi magát s az elmúlt éjszaka már egy nyári kerthelyiségben szórakozott.

fejfájás  
ellen  
Beretrás  
parzilla!

Öt és fél méter magas és egy és fél méter széles viaszgyertyát készített egy newyorki gyáros a világhírű elhunyt olasz tenorista Caruso emlékezetére. Az óriási gyertyát egy amerikai varoska Pompei, kicsi templomcskájában helyezték el. A gyertyát évente egyszer a halhatatlan énekes halála napján fogják meggyújtani és égetni. Kiszámították hogy a gyertya 1800 évig fogja a nagy művész emlékét szolgálni.

Ingyenes méhészeti tanfolyamok. Nagy elismerést váltott ki a méhészeti iránt érdeklődők között az E. M. E. tavaszi méhészeti tanfolyama és több-n vidéki tanfolyamok rendezését kérték. Az EME vezetősége segítségére ohajt sietni azoknak, akik ezen hasznos üzemágot be akarják vezetni és három őszi tanfolyam megrendezését vették tervebe. Az első tanfolyamot augusztus 5-13 között rendezti Dobra községben, jud. Salaj, jelentkezni lehet Kállay Jenőnél a másodikikat aug. 18-27 között Satumaren rendezti, jelentkezni lehet Gerzsényi Eleménnél, címe Botiz, jud. Satumare. A harmadik tanfolyamot szeptember 5-15. Clujon tartja az EME, jelentkezéseket elfogad a Titkári Hivatal, Cluj, Str. A. Muresan 10. A tanfolyamok teljesen ingyenesek, csupán a jelentkezésnél 100 lei beirattási díj fizetendő. Az őszi méhészeti tanfolyamok felölelik a méhészeti összes kérdéseit és amit elméletben megtanulhat, a gyakorlati órákban begyakorolják. A tanfolyam befejeztével pedig a hallgatók látogatási bizonyítványt kapnak. A tanfolyamokra tanácsos jó előre jelentkezni, mert csak az esetben tartja meg az EME, amennyiben legalább 30 hallgató vesz részt azokon.

Temetés Oradeán. Dutiu Dumitru 69 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Sf. O. Iosif-u. 28. sz. gyászháztól. (Erdélyi „Concordia”.)



elsősorban meg kell akadályoznia, hogy mérgező salakok szervezetében felhalmozódjanak. Mindenkinek tekintettel kell lennie arra, hogy a hígysav, urea, oxalsav, cholesterolin lerakódása a szervezetben, csökkenti az életerőt és a legsúlyosabb megbetegedéseket okozhatja.

URODONAL BIZTOSITJA EZEN MÉRGEK TÖKELETES ELTÁVOLÍTÁSÁT.

Ha egy három üveget vásárol megkaphatja 4 kis üveg árának 25%o szálalékát.

A világ legismertebb tudósai ajánlják ezt a gyógyszert.

# URODONAL

megakadályozza a túlzott hígysav képződést.



Kapható: Gyógyszertárakban és Drogériákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

Kitiltották Romániából Cronin regényét. Aradról jelentik: Az állambiztonsági közegek szerdán értesítették az összes könyvkereskedőket, valamint kölcsönkönyvtárakat, hogy Cronin: „Réztábla a kapu alatt” című regényének összes példányait három napon belül szolgáltatassák be, minthogy a regény terjesztését eltiltották.

Okleveles gazdák találkozója Clujon. A cluji gazdasági tanintézetben és akadémián végzett okleveles gazdák Clujon, folyó évi szeptember hó 3-án, szombaton találkoztak rendeznek. A találkozó rendezői meghívják vendégül a találkozóra a más gazdasági akadémiákon és régi tanintézetekben végzett okleveles gazdákat is és ezután kéri fel az összes érdekelteket, hogy részvételi szándékukat, pontos címük megjelölésével sziveskedjenek Török Bálint EGE igazgató, Cluj, Str. A. Muresan 10. címre bejelenteni. A gazdatalálkozó programja: szeptember hó 3-án este 8 órakor öszszegyűlnek az okleveles gazdák egy ismerkedési estére, majd másnap, szeptember 4-én, délelőtt felkeresik a régi Alma Matert, a gazdasági akadémiát. Délben közebed lesz, délután pedig elhunyt tanáraik sírját koszorúzzák meg. Erre az időre esik az EME és az EGE méhészeti, kertészeti és háziipari kiállítás, amelyre a CFR-től 50 százalékos vasuti kedvezmény engedélyezését kérvényezte, amely kedvezmény az utazást nagyon megkönnyíti.

Vonat elé vetette magát egy vasuti ör felesége. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Szügyör Albert mihaileni vasuti őrt, nyelvvizgára állították, azonban elbukott és ennek következtében állásából elbocsátották. Ez annyira elkeserítette, hogy Sziakra Marcella nevű 45 éves feleségével együtt ivásnak adta magát. Az asszony egyik nap, a „Vörösdal” nevű mezőn, ittasan megindult a vasuti sínek mentén. Hátán tarisznya volt és abban egy levél, hogy a nyomorúságot nem bírja el és ezért öngyilkos lesz. Tettét be is váltotta: a Nedejdea felé robogó tehervonat mozdonya elé vetette magát. A kerekek valósággal szétszelték a fejét, úgy hogy azonnal meghalt.

Nyolevanöt ezeroldalas kötetből áll a „rövidített” kínai szótár. Sanghából jelentik: Fu Ting-yi hunani tudós 30 évi szakadatlan munkával befejezte az első „rövidített” kínai szótárt, amely nyolevanöt egyenként ezeroldalas kötetből áll és közel ötmillió kínai szó és szó-lásmód értelmét közli.

## TURISZTIKA

S. T. Vulturi — Sasok Turista Egyesülete ez úton is tudatja, hogy a folyó 24-ike, vasárnapra hirdetett Moneasa fürdői társas-kirándulását a közbejött országos gyászra való tekintettel, nem tartja meg, hanem azt folyó hó 31-re, vasárnapra halasztja el.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindentől a „MAGYAR LAPOK”-at.

# Letartóztatták Caraoleanu Lorint a Társadalombiztosító pénztár vezérfelügyelőjét

Vizsgálat folyik a timisoarai kereskedelmi és iparkamara vezetősége ellen is

Timisoara. Saját tud. Részletesen beszámoltunk arról a nagy feltűnést keltő bűnperéről, amelynek szereplői Suciu Adrian, Timisoara város felfüggesztett főmérnöke, a munkakamara tiz vezetőségi tagja, valamint Sosdean Nicolae, a betegsegélyző főtisztviselője. A különböző hivatali visszaélésekkel vádolt letartóztatottak a törvényszék vádтанácsa által jóváhagyott 30 napos vizsgálati fogság ellen a tábla vádтанácsához fellebbeztek. A vádтанács Suciu Adrian városi főmérnök, valamint Vulpe Stefan, Olariu Péter, Sechei Alexandru és Teodorescu Vasile volt munkakamara vezetők fogvatartását jóváhagyta, míg a munkakamara átmeneti bizottságának többi tagjait szabadlábra helyezte.

Sosdean Nicolae, a Társadalombiztosító letartóztatásban lévő főtisztviselője még csak most került a törvényszék vádтанácsa elé. A vádтанács jóváhagyta a 30 napos vizsgálati fogságot, amely ellen a vádlott szintén az itélő táblához fellebbezett.

Nagy feltűnést keltett, hogy a vizsgálóbíró utasítására Bucurestiben őrizetbevették, majd szerdán Timisoarara kísérték Caraoleanu Lorint, a Társadalombiztosító pénztár vezérfelügyelőjét, akit kihallgatása után a vizsgálóbíró szintén letartóztatott.

Vizsgálat folyik egyébként a kereskedelmi és iparkamaránál is, ahol a hatóság Mánóib. Camil dr főtitkáron kívül már számos tisztviselőt hallgatott ki.

# LEGUJABB

## Mária királyné utolsó útja Sinaiából

Sötétlila gyászpompa vette körül a koporsóvivő tömeget.  
Zokog a királyi család és zokog a közönség.  
Búcsúzó a hősök emlékművénél

Bucuresti. Saját tud. Derűs, nyári reggelre ébredt csütörtökön a gyászoló Sinaia. A kastélytól az állomásig az utvonalon, amerre a gyászmenetnek el kellett haladnia, sötétlila gyászdrapériával van bevonva. Az út két oldalán az ország minden részéből összesereglett hatalmas néptömeg méltóságteljes meghatottsággal állt sorfalat, hogy tanuja legyen a nagy királyné utolsó sinaiai útjának. A kormány tagjai, élükön Miron Cristea miniszterelnökkel, már szerdán este megérkeztek Sinaiába, hogy részt vegyenek a szomorú szertartáson.

Reggel 7 óra előtt 3 perccel megérkezett a Peles-kastély csarnokába Károly király és a királyi család tagjai. A gyász-istentiszteletet Serafin Gheorghescu, a sinaiai kolostor főnöke és a kolostor papjai végezték. A kastély főbejáratától kezdve egészen az allég Mária királyné ezrede, a negyedik lovasezred katonái álltak sorfalat. Gyászszerartás után sötétlila bársonyba burkolt ágyutalpra helyezték a koporsót a negyedik lovasezred tisztjei, majd az ágyutalpat hat fekete ló vontatta az állomásra.

A gyászmenetet egy csendőrszázad nyitotta meg, amelyet a papság követett. A koporsó után a királyi és királyi család tagjai haladtak. A király csak nehezen tudta visszafojtani fájdalmát és szeméit minduntalan elfutották a könnyek. Ileana és Elisabeta hercegnők szívet tépően zokogtak. Mihály nagyvajda szeméből patakzottak a könnyek. Utánuk a kormány tagjai következtek, míg végül a menetet egy csendőrszázad zárta be. Szüntelen harangzúgás közben vonult végig a menet a Carmen Sylva uton, majd a Hősök terén megállt egy pillanatra. Ezen a téren ugyanis a város előljárósága emlékművet emelt és a királynénak az volt a kívánsága, hogy utolsó útján ennél a hősi emlékműnél álljanak meg egy pillanatra a koporsójával. Ezt a kívánságot most teljesítet-

ték. Innen tovább haladt a menet a lila drapériák gyászpompájába öltözött utvonalon végig, a pályaudvar felé.

A pályaudvart sötétlila gyászdrapériával vonták be. A királyi váróterem sötétlila bársonylepelben van bevonva. Utolsó útjára induló királyné koporsóját. Az egész pályaudvar virággal volt behintve. A koporsó megérkezésekor a pályaudvar előtt egy testőrzászlóalj tisztelgett. A negyedik lovasezred tisztjei leemelték a koporsót az ágyutalpról és elindultak vele a gyászvonal felé. A király és a királyi család tagjai egy percig még megálltak a vagonban elhelyezett koporsó előtt. Ileana hercegnő itt szívet tépő zokogásba tört ki. Mindenki átérezte ennek a percnél mélyes szomorúságát, amikor a királyné örökre elhagyja Sinaiát. Szem nem maradt szárazon. Ezután a király és az uralkodó család tagjai a királyi vagonban vették a helyet. Külön vagonba szálltak a kormány tagjai és az udvari előkelőségek. A királyi vonatok igazgatója megadta a jelt az indulásra és a vonat méltóságteljes lassúsággal kigördült a pályaudvarról.

### MEGÉRKEZÉS BUCURESTIBE.

A gyászvonalat 12 órakor érkezett meg Bucurestibe, a cotroceni állomásra. A cotroceni királyi palotát sötétlila gyászdrapériák özöne és rengeteg virág borította: a királyné kedvenc virágai. A gyászmenet itt rövid utat tett meg a pályaudvartól a palotáig. Az utvonalon itt is a négyes lovasezred katonái álltak gyalogosan sorfalat. Az állomástól a palotáig a tisztiek vállukon vitték a koporsót, amelyben a királyné utoljára vonult be, néhány napos tartózkodásra régi otthonába, a cotroceni palotába. A koporsót aztán ravatalra helyezték, amely előtt délutántól kezdve megindult a gyászoló tömeg zarándoklása, hogy lerójják kegyeletét halott nagyasszonya iránt.

## Hodzsa miniszterelnök egyóráhosszáig tartó megbeszélést folytatott a cseh-szlovákiai magyarság vezetőivel

A cseh sajtó elutasító megállapításai Henlein 14 pontjára

Prágából jelentik: Hodzsa miniszterelnök szerdán fogadja az Egyesült Magyar Párt képviselőit és egy óráhosszat tartó eszmecsere keretében ismertette előtűk a nemzetiségi törvénytervezet egyes részleteit azzal, hogy a végleges szöveget a jövő hét elején adja át. A szöveg ismeretének hiányában a magyar politikusok eddig nem foglalhattak állást a kérdésben.

Prágából jelentik: A cseh sajtó továbbra is a legélesebb elutasítás hangján ír a szudéta-német párt 14 pontjáról. A Csehszlovákiai Nemzetiségű Párt szerint egyszerűen konstatálható, hogy a javaslatok elfogadhatatlanok és azok elfogadása nem lenne más, mint állami és nemzeti öngyilkosság. A Narodni Noviny azt írja, hogy Henleinnek valóban nagyszerű étvágya van. A Lidove Listi szerint amennyiben a memorandum 14 pontja a szudéta-németek követelésének a minimuma, akkor meg kell állapítani, hogy ez a minimum elég lenne ahhoz, hogy szétváljon a cseh közvélemény.

méltó a Narodni Politika véleménye, amely szerint a szudéta-németek csak egy háborús győzelem után számíthatnak arra, hogy Henlein pontjai teljesüljenek. Addig meg kell elégedniük azzal, amit a cseh állam ad nekik.

**NÉMETORSZÁG CSEHSZLOVÁKIA SEMLEGE-SÍTÉSÉT KIVÁNJA — ENNEK ELLENÉBEN HAJLANDÓ BIZTOSÍTANI AZ ÚJ SEMLEGES ÁLLAM FÜGGETLENSÉGÉT**

Párizsból jelentik: Lord Halifax, Daladier és Bonnet szerdán teljesen bizalmas megbeszélést folytattak egymással. Beavatottak szerint Halifax hangoztatta, hogy szeretné, ha a prágai tárgyalások gyorsabban folynának. A külügy-minisztériumhoz közelálló körökből kiszivargott hírek szerint, Németország szeretné segíteni Csehszlovákiát és az a kívánsága, hogy a cseh kormány szabadítsa fel magát a francia és orosz katonai szerződés megkötöttségéből. Ennek ellenében Németország hajlandó a többi nagyhatalommal együtt garantálni Csehszlovákia függetlenségét. A garancia to-

vábbi feltétele az lenne, hogy a cseh hadsereget minimális mértékre szorítsák le. Francia körök szerint ez a kívánság azt jelenti, hogy Németország keleten minden nyomástól mentesülne és minden erejével nyugat felé fordulhatna.

## A szovjet hadsereg háborús készülődése Vladivosztokban és Kelet-szibériában

Tokióból jelentik: A Nisi-Nisi jelentése szerint Vladivosztokba 50 ezer főnyi szovjet katonaság érkezett. A Vladivosztokban és környékén állomásozó csapatok létszáma ezzel 100 ezerre, a Bajkál-tó felé vezető szovjet erők létszáma pedig 400 ezer emberre emelkedett. A légi és tengeri haditámaszpont is erősítést kapott és Vladivosztokban jelenleg 400 repülőgép és 20 ezer főnyi tengerész katonaság tartózkodik. A határvidéken leszerelő katonákat telepítenek le, akiket messzemenő állami támogatásban részesítenek.

Tokióból jelentik: Korea északi részéről jelentik, hogy a Posiet-i-öbölbe, mely a legutóbbi határincidens színhelyének közelében fekszik, négy szovjet hadihajó érkezett fegyverekkel megrakva. A hadihajók fényezői egész éjjel hatalmas fénykévekkel világították be az eget, mert attól tartottak, hogy a japán repülők elrepülnek az öböl felett.

### CSANGKAISEK FELESGE HARCBA HIVJA A KINAI NŐKET

Sanghaiból jelentik: Csangkaisek vezér felelőse szöveget intézett a kínai nőkhez és abban felhívja őket, hogy teljesítsék utolsó lehelletükig honleányi kötelességüket, ha kell a tűzvonalban és a lovászárkokban is.

## Arcáhiadetek

### Adás-vétel

**Herbst**  
óra- és ékszerész áruház, Oradea, Bd. Regele Ferdinand 3. Legelőcsőbb beszerzési forrás kar- és zsebórák 150—200—300, Doxa, Omega órák 700—900—1200, — arany karikagyűrűk párja 600—800. Vezek ósca ékszereket, zsebrórákat, briliántot, javítókat olcsón órákat, ékszereket.

**1 kilogramm**  
befőzni való sárga barack, fáról szedve, 16 lej. Oradea, Strada Take Jonescu 24. sz.

**Szentképek**  
minden nagyságban kerettel és anélkül olcsón kaphatók. Frenzel, Oradea, Str. Vlahuta 44. szám.

**Szilfa**  
hálószoba komplett teljesen jó állapotban 6500 leiert eladó. Oradea, Str. Bratianu 37., kapu alatt balra.

**Vennék**  
jó karban lévő használt gyermekkoszt. Oradea, Str. Neptun 12. (Retul Comandantului.)

**Egy**  
jókarban lévő Singer varrógép eladó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 30.

**Jó**  
állapotban lévő, használt pianót megvételre keresek. Salard, Római katolikus plébánia

**Zongora,**  
rövid, keresztthuros, bécsi gyártmányú, olcsón eladó. Cim: Oradea, Str. Petőfi 10.

szült a Szent László-nyomda Rt. körtorgőgépén Oradea, Str. Regele Carol I. N. 3.

### Lakás

**Kiadó**  
1 szoba, konyha augusztus 1-re. Oradea, Str. Alexandri No. 15.

**Két szobás**  
(kertes) magánházat v. lakást keres Wetztenkircher M. tanár, Oradea, Parcul Alba-Iulia 14. szám.

**Kiadó**  
két 1 szobás, előszobás lakás. Oradea, Str. Independentei 14. szám.

**Kiadó**  
augusztus 1-re 4 szobás összkomfortos lakás. — Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 25. szám.

**Butorozott**  
szoba azonnal kiadó. Oradea, Str. Vlahuta 22

### Különféle

**Eladó**  
modern új magánház, 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, kamra Oradea, Str. Clemencau No. 18.

### Alkalmazás

**Üzletvezetőt**  
szakképzettséggel, gyakorlatlással és óvadékkal keres az oradeai „Furnica” (Népszövetségi Hangya) főúti üzletében október 1-re. Részletes felvilágosítással szolgál a szövetkezet irodája Katolikus Kör.

**Bejáróné,**  
ki főzni és szépen varolni tud, magas fizetéssel felvétetik. Oradea, Str. Tache Jonescu 24. szám.